

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Vysloužilová Zuzana

Historie a vývoj Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použila jen prameny uvedené v seznamu literatury.

V Olomouci dne _____

Poděkování

Mé poděkování patří Mgr. Pavlovi Krákorovi, Ph.D. za odborné vedení, v průběhu zpracování mé bakalářské práce. Poděkování dále patří zaměstnancům Základní školy Palackého tř. 14 v Prostějově, bez jejichž ochoty a vstřícnosti by se tato práce neobešla.

Obsah

Úvod	5
1 Historie a vývoj školství v ČR s důrazem na školy mateřské a základní.....	7
1.1 Odkaz J. A. Komenského	7
1.2 Tereziánské reformy	8
1.3 Reformy 2. poloviny 19. století	9
1.4 Vývoj školství během trvání Československého státu až do roku 1989.....	9
1.5 Školství od roku 1989 až po současnost	11
2 Postavení českého školství v mezinárodním srovnání	12
2.1 Výsledky mezinárodního šetření PISA.....	13
2.2 Výsledky mezinárodního šetření PIRLS a TIMSS	14
2.3 Úspěch v mezinárodním šetření ICILS.....	15
3 Historie školství v Prostějově.....	17
4 ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14.....	21
4.1 Od vzniku školy po 2. světovou válku.....	21
4.2 Období od konce II. světové války do roku 1989.....	26
4.3 Vývoj školy po roce 1989.....	29
4.4 Aktuální situace v ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř.	32
Závěr.....	35
Seznam použitých zdrojů.....	36

Úvod

Kvalitní vzdělávací systém, který zajišťuje výchovu a vzdělávání občanů, by měl být základním pilířem každého státu. Namíchat koktejl, který by odpovídajícím způsobem umožňoval úspěšně provést děti až do dospělosti a poskytnul jim patřičné podmínky pro vzdělávání, není jednoduché.

Cílem této bakalářské práce je zmapovat historii a vývoj Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově. Toto zařízení patří mezi jednu z nejstarších škol v okrese a pojí mne s ní velmi blízký a osobní vztah. Absolvovala jsem zde svou povinnou devítiletou školní docházku.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř základních kapitol. Nejprve je stručně popsána historie a vývoj školství v České republice s důrazem na školy mateřské a základní. Tato kapitola by měla poskytnout širší kontext k dále rozpracované problematice.

Druhá kapitola se zabývá postavením českého školství v mezinárodním srovnání, kde se opět jako v celé práci, bude pozornost soustředit hlavně na školy základní. V dnešní globalizované době je velmi důležité, udělat si obrázek o tom, jak si čeští školáci vedou v porovnání s jejich zahraničními vrstevníky. Umožňuje to zjistit, v čem jsou slabiny českého školství a případně čerpat inspiraci v jiných státech a jejich přístupy různě kombinovat.

Další kapitola přinese obrázek o historii školství v Prostějově, což už přímo souvisí s vybranou základní školou, jejíž kořeny jsou, jak už bylo řečeno, pevně spjaty s rozvojem školství v našem městě.

Následující kapitola se věnuje historii a vývoji Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově. Vzhledem k délce mapovaného období je kapitola dělena dle dílčích časových celků. Jedná se o údaje od počátku školy až po konec II. světové války, od poválečného období až po rok 1989 a úsek zachycující naši novodobou historii spojenou se vznikem České republiky až po současnost.

Cílem této bakalářské práce je představit ucelený obrázek vybrané základní školy, zasadit ji do kontextu vzdělávání v městě Prostějov a v neposlední řadě vyzdvihnout její přínos a nabídnout případné možnosti jejího budoucího směřování, což by mělo být součástí závěrečné kapitoly této práce.

Informace jsem čerpala z dostupných tištěných publikací týkajících se dané problematiky a internetových zdrojů, které mi umožní přístup k aktuálním poznatkům. Jako hlavní zdroj informací týkajících se Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově mi

sloužily školní kroniky a kroniky města Prostějov. Dále pro mne byla přínosem i četba almanachu k výročí 120. a 130. založení školy.

1 Historie a vývoj školství v ČR s důrazem na školy mateřské a základní

Slovo škola se do našeho slovníku dostalo z řečtiny, kde označovalo volný čas, který bylo možno využít k duševní činnosti. V širším slova smyslu se tak označuje každý ústav pro vychovávání a vyučování mládeže.¹

Historie a vývoj školství vždy souvisely s celkovou kulturou a tradicemi dané společnosti a s jejími ekonomicko - politickými poměry. Proto i v této oblasti najdeme na jedné straně období rozkvětu, ale na druhé straně i období hlubokého úpadku. Zajímavostí je, že při pohledu do historie je patrné, že nejdříve se zakládaly školy vyššího typu, jejímž zřízením panovníci získávali jistou prestiž, a rozvoj nižšího školství se dostává do popředí až v druhé polovině 18. století.

1.1 Odkaz J. A. Komenského

Nesmazatelnou stopu na poli školství, a nejen toho českého, za sebou zanechal Jan Ámos Komenský. Jeho doba bývá nazývána „vědeckou a myšlenkovou revolucí 16. a 17. století“. V našem povědomí žije Jan Ámos jako velký pedagog nazývaný též „učitel národů“.

Jeho pedagogika a didaktika tvoří nejlépe propracovanou a nejvíce přijímanou součást jeho odkazu. Jeho výchovnou filozofií bylo, že kvality člověka lze rozvíjet jedině vzděláním. Didaktické metody mají být dle něj nenásilné, přirozené a respektovat postupný duševní vývoj. Již Komenský mluvil o čtyřstupňovém modelu vzdělávání od škol mateřských, přes základní, střední, až po vysoké (v dnešní terminologii), který doplňoval ještě o pátý stupeň, což bylo cestování za poznáním. I ten si našel cestu do dnešní školní soustavy, a to v podobě různých zahraničních výměnných programů pro studenty. Také dnes velmi skloňovaná myšlenka celoživotního vzdělávání má své kořeny u Komenského.² O nápravu škol v souladu se svými myšlenkami usiloval po celý svůj život a rozhodně nebyl pouze teoretikem, ale snažil se své myšlenky a metody prakticky uplatnit během svého pobytu na různých školách.³

¹ *Ottův slovník naučný*, díl dvacátýčtvrtý, Argo, 2001, s. 901.

² KUMPERA, Jan. *Poselství J.A.Komenského pro vzdělanost a humanitu dneška* [online]. In: Západočeská Univerzita v Plzni, 1999 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.vialucis.cz/Komensky.htm>.

³ Život J. A. Komenského. *Muzeum Jana Amose Komenského* [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.mjakub.cz/?idm=37>.

„Výchovnou činnost“ a „světlo poznání“ označil Jan Ámos Komenský za „nejmoudřejší zbraň“, kterou se dá čelit nevědomosti a z ní pramenícímu zlu.⁴ Tuto jeho myšlenku by dnes, v době, kdy čelíme různým fobiím z okolního světa, měli mít lidé na paměti víc, než kdy dříve.

1.2 Tereziánské reformy

Marie Terezie jako panovnice velmi ovlivnila podobu školské soustavy na našem území. Za její vlády se stát začíná angažovat ve vzdělávání a je zavedena všeobecná vzdělávací povinnost. Roku 1774 je vydán Všeobecný řád školní, který se stal základem pro organizaci elementárního školství, a jehož cílem bylo, každému poskytnout vzdělání odpovídající jeho původu.

V této době mluvíme o třech typech škol. Na venkově vznikají školy triviální, kde základní náplní výuky je katechismus a trivium – tedy tři základní dovednosti: čtení, psaní, počítání. Vyučovacím jazykem zde byla čeština. Ve městech jsou zřizovány školy hlavní, kde po dvou letech nahrazuje češtinu němčina a učivo je rozšířeno o latinu, zeměpis, dějepis a přírodovědu. V zemských centrech pak existují školy normální, kde se vyučuje rozšířená látka škol hlavních a to pouze v němčině.

Reformy se také dotkly vzdělávání učitelů. V Praze pro ně byla zřízena příprava a po jejím absolvování a následném období praxe ve školách kandidáti skládali zkoušku učitelské způsobilosti. Od roku 1780 se stala školní docházka povinnou i pro dívky. Začaly se dělat soupisy školou povinných dětí a pro rodiče hrozil za nerespektování povinnosti školní docházky pro děti trest.⁵ I přes nepopiratelný přínos měly školské reformy své nedostatky, protože podporovaly germanizaci, přetrvávala i závislost na církvi a povinnost školní docházky byla poměrně volná.

V reakci na sílící vlnu německého vlivu pak sledujeme počátky české pedagogiky, které jsou spjaté s národním obrozením.

⁴ KUMPERA, Jan. *Poselství J.A.Komenského pro vzdělanost a humanitu dneška* [online]. In: Západočeská Univerzita v Plzni, 1999 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.vialucis.cz/Komensky.htm>.

⁵ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 64.

1.3 Reformy 2. poloviny 19. století

Důležitým krokem k rozvoji školství bylo omezení vlivu církve, která nadále ovlivňovala pouze výuku náboženství. Zůstalo jí však právo zřizovat si školy vlastní. Základní školský zákon, který vešel v platnost r. 1869, stanovuje povinnost osmileté školní docházky, od dokončeného šestého do dokončeného čtrnáctého roku věku dítěte. Z povinnosti této docházky byly vyňaty děti vzdělávající se soukromě a děti duševně či tělesně postižené.

Reorganizuje se také systém základního školství. Prvním stupněm vzdělání se stávají obecné školy a školy měšťanské poskytující vyšší vzdělání žákům, kteří nenavštěvovali střední školy. Děti tedy mohli dle svých možností absolvovat osm let na obecné škole nebo osm let na měšťanské škole, případně po pěti letech obecné školy přestoupit na měšťanskou. Tyto školy byly určeny pro děti pocházející z chudších vrstev měst a vesnic a po jejich absolvování odcházeli žáci do praxe. Středoškolské vzdělání bylo dostupné jen pro střední a vyšší vrstvy.

Pro učitele obecných a měšťanských škol vzniká nově povinnost vzdělávat se na čtyřletých učitelských ústavech, ale s tím stoupá také prestiž učitelského povolání. Podmínky však nebyly stejné pro učitelky, protože ty mohly učit pouze za svobodna.

Od roku 1883 byly zavedeny také úlevy v docházce. Dětem starším dvanácti let bylo na žádost rodičů umožněno od dubna do listopadu přerušit školní docházku.⁶ V dnešní době je nepředstavitelné, že počet žáků byl v té době navýšen na 100 v jedné třídě.⁷

1.4 Vývoj školství během trvání Československého státu až do roku 1989

Po vzniku samostatného Československého státu v roce 1918 zůstávají z počátku v platnosti zákony z období monarchie. Až v roce 1922 vchází v platnost Malý školský zákon, který přinesl některé změny.

Uzákoněna byla osmiletá povinná školní docházka a to i na Slovensku a byly zrušeny úlevy ve školní docházce. Snížil se také počet dětí ve třídách. Nejdříve bylo stanoveno 65 a 70 dětí na třídu dle typu škol, ale toto číslo bylo pozdějšími úpravami ještě sníženo na 50. Novinkou bylo také zavedení společných tříd pro chlapce a dívky na všech stupních.

⁶ Z historie školství. In: *Noviny Prahy 10* [online]. s. 1 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.p10.cz/clanek.php?id=1711>.

⁷ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 67.

Došlo i k uznání rovnoprávnosti učitelů a učitelek. Byl zachován název obecná škola, ale měšťanská byla přejmenována na občanskou školu.⁸

V období první republiky došlo k celkovému zlepšení českých škol, jejichž počet rostl. Stoupal také počet absolventů občanských škol a studujících dívek.

Bohužel toto období rozkvětu narušila II. světová válka. Během ní byla řada škol zničena, docházelo k omezování výuky a i učitelský sbor byl válkou také zredukován.

Po roce 1945 dochází k znovunastartování občanského života školství nevyjímaje. Hned v roce 1946 jsou na vysokých školách zřizovány pedagogické fakulty, což na příště znamená jednotný základ pro výchovu mládeže na školách.

Rokem 1948 bohužel v naší zemi končí období svobodného demokratického vývoje a to má samozřejmě vliv i na podobu školství. V dubnu tohoto roku byl schválen nový školský zákon, který kladl důraz na koncepci jednotného školství.⁹ Vzdělání je dle zákona povinné, jednotné a bezplatné pro všechny a zároveň se prodlužuje školní docházka o jeden rok na devítiletou. Délka povinné školní docházky byla v následujících letech ještě několikrát měněna zpět na osmiletou, a zase na devítiletou. Školy byly nově členěny na mateřské (pro děti 3 – 6 let), I. stupeň národní (1. – 5. ročník), II. stupeň střední (6. – 9. ročník) a III. stupeň, což byla gymnázia a odborné školy od 15- ti let.¹⁰

Mateřské školy byly značně podporovány státem, protože ten měl velký zájem na zaměstnanosti žen. Zároveň tyto ústavy oslabovaly vliv rodiny a posilovaly princip kolektivní výchovy.

Další nové pojetí základního školství přichází v druhé polovině sedmdesátých let, kdy byl první stupeň základní školy zkrácen na čtyři roky, základní škola byla osmiletá a povinnou desetiletou školní docházku dokončovali žáci v prvních dvou ročnících středoškolského vzdělávání.¹¹

Mateřskou školu mohli navštěvovat děti od tří let až do svého nástupu na základní školu. V případě, že v místě nebyly zřízeny jesle, byl nástup možný od dvou let. Docházka nebyla povinná.¹²

⁸ Z historie školství. In: *Noviny Prahy 10* [online]. s. 1 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.p10.cz/clanek.php?id=1711>.

⁹ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 72.

¹⁰ viz zákon č. 95/1948 Sb. o základní úpravě jednotného školství, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 72.

¹² Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989. [vid. 31. červenec 2015] Dostupné z www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/, s. 5.

1.5 Školství od roku 1989 až po současnost

Rok 1989 je zlomovým okamžikem naší novodobé historie a přináší s sebou spoustu změn. S nástupem demokracie bylo nutné udělat v oblasti školství spoustu práce. Přehodnocovaly se a upravovaly školní osnovy, bylo nutné vydat nové učebnice a zrevidovat celkový přístup ke vzdělávání. Pedagogům se otevřel přístup k poznatkům a zkušenostem ze západu. Vše zprvu probíhalo trochu hekticky a mnohdy v nelehkých podmínkách.

Významným posunem v rozvoji českého školství se stala možnost alternativního školství, které bylo do té doby zapovězeno. Na 1. stupni základní školy byly například do praxe zavedeny tři vzdělávací programy. Byly to Obecná škola, Základní škola a Národní škola.¹³ Prostor dostávají opět také školy církevní a nově alternativní přístupy ke vzdělávání inspirované zahraničím. Jedná se například o Montessori či Waldorfské školy a školky. To bylo spojeno se zavedením právní subjektivity škol a vznikem soukromého školství, čímž stát přišel o svůj monopol.

Pokud se jedná o délku povinné školní docházky, tak ta byla opět zkrácena na devět let. Nejdříve bylo možno devátý ročník absolvovat na střední škole, ale později byla uzákoněna devítiletá základní škola.

Diskuze o změnách v školském systému byla náročná a její završení trvalo 15 let. Až do roku 2004 tak stále platil školský zákon z roku 1984.¹⁴

Velkou změnou zakotvenou v novém školském zákoně je uvolnění závaznosti učebních plánů a osnov. Ustupuje se od jednotných osnov pro všechny školy a přechází se k vytvoření rámcových vzdělávacích programů, podle kterých si jednotlivé školy tvoří své jedinečné školní vzdělávací programy.¹⁵

K tomu, abychom si mohli udělat představu o tom, jak a jestli změny ve školství z posledních let přispěly ke zkvalitnění výuky na českých školách nám, mimo jiné slouží mezinárodní srovnávací průzkumy. Postavení českých žáků v mezinárodním srovnání se bude věnovat následující kapitola.

¹³ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 74.

¹⁴ Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989. [vid. 31. červenec 2015] Dostupné z www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/, s. 5.

¹⁵ JURÍKOVÁ, Eva. *Pedagogika 1. ročník Sociální činnost*. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011. s. 74.

2 Postavení českého školství v mezinárodním srovnání

Důležité informace pro evaluaci školství v naší zemi poskytují také různá mezinárodní srovnání. Výsledky, které z nich vyplynou, mohou být také impulzem k nastartování potřebných změn.

Česko se už řadu let takovýchto srovnání účastní. Důraz se klade zejména na výsledky ze dvou projektů, které zkoumají matematickou, přírodovědnou, čtenářskou a počítačovou a informační gramotnost. Výzkum PISA (*Programme for International Student Assessment*) je zaměřen na porovnávání výsledků patnáctiletých žáků. Zaměřuje se na úroveň osvojených dovedností, které jsou nezbytné pro další studium a uplatnění v životě. Výzkum TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*) pracuje s žáky 4. a/nebo 8. tříd základní školy a odpovídajících tříd víceletých gymnázií. Zaměřuje se na vědomosti a dovednosti, které žáci získávají během studia, a vychází z učebních dokumentů jednotlivých zemí.¹⁶

Opomenout, zvláště v kontextu této práce, nelze ani mezinárodní šetření PIRLS (*Progress in International Reading Literacy Study*). Testuje se zde čtenářská gramotnost žáků 4. tříd základních škol. Snahou tohoto šetření je také zmapovat význam rodinného, školního a širšího prostředí žáků pro rozvoj čtenářské gramotnosti.¹⁷

Dalším důležitým dokumentem pro mezinárodní srovnání je publikace OECD (Organisation for Economic Co-Operation and Development) s názvem *Education at a Glance*. Ta na základě vybraných indikátorů porovnává vzdělávací systémy členských zemí. Na rozdíl od předchozích tří projektů má toto srovnání komplexnější charakter, protože mapuje výsledky vzdělávání a výnosy z učení, finanční a lidské zdroje vložené do vzdělávání, dále přístup ke vzdělávání, účast na něm a postup na něm nebo prostředí pro výuku a organizaci škol.¹⁸ Je tedy jasné, že zdaleka ne všechny výstupy tohoto srovnání jsou relevantní pro obsah této práce, a proto je zde nebudu dále podrobněji rozebírat.

¹⁶ Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989. [vid. 31. červenec 2015] Dostupné z www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/, s. 27.

¹⁷ *Česká školní inspekce: PIRLS* [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PIRLS>.

¹⁸ *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: ČESKÉ ŠKOLSTVÍ V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ* [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/ceske-skolstvi-v-mezinarodnim-srovnani-1>.

2.1 Výsledky mezinárodního šetření PISA

V letošním roce proběhlo v České republice šetření PISA 2015, kterého se zúčastnilo 349 základních a středních škol.¹⁹ Tyto výsledky ještě nejsou zpracované a publikované. Tato část tedy bude vycházet z výsledků za rok 2012, protože tento program, který funguje od roku 2000, se opakuje vždy po třech letech. Výběr vzorku testovaných žáků se omezuje na patnáctiletou mládež. Někdy se do testování zapojí všichni žáci školy z dané věkové kategorie, ale jindy se testuje pouze reprezentativní vzorek. To může do jisté míry zkreslovat výsledky.²⁰ Garantem a realizátorem tohoto šetření pro Českou republiku je Česká školní inspekce.

Hlavní testovanou oblastí v roce 2012 byla matematická gramotnost. Zde dosáhli nejlepších výsledků žáci ze Šanghaje a i na dalších předních místech se objevily asijské země. Výsledek našich žáků byl průměrný. V porovnání s rokem 2003, kdy byl také kladen důraz na matematiku, došlo ke zhoršení, ale oproti roku 2009 je vidět zlepšení. Alarmující však je, že stoupl počet žáků s nedostatečnou matematickou gramotností, a to až na jednu pětinu. Lepších výsledků ve většině zemí včetně naší dosahovali chlapci než dívky. V čtenářské gramotnosti tomu bylo naopak a v přírodovědné můžeme rozdíly mezi výsledky českých hochů a dívek považovat za nevýznamné. Ve čtenářské a přírodovědné gramotnosti si opět nejlépe vedli žáci z Asie. Naši žáci dosáhli opět nadprůměrných výsledků v přírodovědné gramotnosti a i v té čtenářské se v porovnání s rokem 2009 významně zlepšili, i když výsledky byly průměrné.

Dále bylo s použitím doplňkových indikátorů v šetření zjištěno, že Česká republika patří mezi země s nejsilnějším vlivem socioekonomického zázemí na výsledky žáků ve vzdělávání. Tyto tendence v porovnání s předchozími roky sílí a odrážejí se ve spíše selektivním systému vzdělávání. V matematice vykazují naši žáci i podprůměrnou sebedůvěru. Zhoršila se i průměrná hodnota indexu, který charakterizuje vztah žáka ke škole, a hodnota indexu vypovídajícího o tom, jestli žák považuje školu za přátelské prostředí, byla u nás nejnižší ze sledovaných zemí. To vše samozřejmě negativně ovlivňuje dosažené výsledky.²¹

¹⁹ Česká školní inspekce ČR: *PISA A TIMSS 2015: ČEŠTÍ ŽÁCI PROJDOU MEZINÁRODNÍM OVĚŘOVÁNÍM VÝSLEDKŮ* [online]. 2015 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Stredni-cast/Tiskove-zpravy/PISA-a-TIMSS-2015-Cesti-zaci-projdou-mezinarodnim>.

²⁰ BLAŽEK, Radek. *Týdeník školství: Výsledky mezinárodního šetření PISA v evaluaci a autoevaluaci škol* [online]. [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <http://www.tydenik-skolstvi.cz/archiv-cisel/2014/04/vysledky-mezinarodniho-setreni-pisa-v-evaluaci-a-autoevaluaci-skol/>.

²¹ Česká školní inspekce představuje výsledky mezinárodního šetření PISA 2012 [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/getattachment/ade67f9b-cc27-4039-9957-c162d8a9d464>.

Je důležité dodat, že všechny tyto komentované údaje jsou brány za žáky ze všech typů testovaných škol. Při podrobnější analýze lze například zjistit, že na celkovém zlepšení českých žáků v matematické gramotnosti v porovnání s rokem 2009 se podílejí hlavně žáci základních škol, jejichž úspěch vykompenzoval zhoršující se výsledky žáků víceletých gymnázií, nematuritních oborů středních škol a speciálních škol.²²

2.2 Výsledky mezinárodního šetření PIRLS a TIMSS

Cyklus šetření PIRLS je pětiletý a TIMSS čtyřletý, proto tato práce čerpá z dostupných údajů z roku 2011, kdy se shodou okolností tyto cykly sešly. Jedná se o projekty Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání, která má víc než padesátiletou tradici. Do hlavního šetření se v České republice zapojilo 177 základních škol, což znamená více než 4500 žáků a jejich rodičů doplněných o skoro 500 učitelů a ředitelů škol. Nespornou výhodou bylo, že se mohla čtenářská gramotnost, matematika a přírodověda testovat na stejném vzorku žáků.

Ve čtenářské gramotnosti se na prvním místě umístili žáci Hongkongu následovaní Ruskem, Finskem a Singapurem. Dobrou zprávou je, že výsledky českých žáků byly nadprůměrné. Při interpretaci výsledků při dvou dílčích škálách podle účelu čtení (literární a informační) a dvou dílčích škálách podle postupů porozumění (vyhledávání informací a porozumění textu), si naši žáci vedli statisticky významně lépe pouze při vyhledávání informací.

Na prvních místech v testování matematické gramotnosti se opět umístili žáci z asijských zemí a v čele evropských zemí se objevilo Severní Irsko. Výsledek českých žáků byl nadprůměrný a srovnatelný například se Slovenskem, Rakouskem, Maďarskem nebo Itálií. Testování se soustředilo na tři oblasti učiva (geometrie, data a čísla) a na tři okruhy dovednosti (prokazování znalostí, používání znalostí a uvažování). Poměrně lepších výsledků dosáhli naši žáci při práci s daty. Relativně lépe jim šly také úlohy na uvažování, ale naopak poměrně horší byli při prokazování znalostí.

V přírodovědě si vůbec nejlépe vedla Korejská republika, ale i čeští žáci dosáhli nadprůměrného výsledku. Statisticky významně lepší výsledek než Česká republika měly z evropských zemí pouze Finsko a Rusko. Opět se zde sledovaly stejné tři okruhy dovedností jako v matematice a tři oblasti učiva (živá příroda, neživá příroda a nauka o Zemi). Úspěšnější

²² PALEČKOVÁ, Jana a Vladislav TOMÁŠEK. *HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ PISA 2012: MATEMATICKÁ GRAMOTNOST PATNÁCTILETÝCH ŽÁKŮ* [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: http://www.pisa2012.cz/articles/files/Hlavni_zjisteni_PISA2012.pdf.

byli naši žáci v okruhu živá příroda, ale méně úspěšní v otázkách z neživé přírody. V dovednostech se jim dařilo lépe při prokazování znalostí a hůře při uvažování.

Srovnáme-li výsledky šetření PIRLS s rokem 2001, kdy se do něj Česká republika také zapojila, můžeme říct, že patříme k zemím, jejíž žáci se na celkové škále statisticky významně zlepšili. K největšímu zlepšení došlo na škále interpretace textu. Zvýšil se také podíl na vysoké a střední úrovni.

Výsledky projektu TIMSS je možné srovnávat s roky 1995 a 2007. V porovnání s rokem 1995, kdy naši žáci dosáhli nadprůměrných výsledků v obou testovaných oblastech, došlo v roce 2007 ke statisticky významnému poklesu v obou předmětech. Od té doby došlo opět ke statisticky významnému zlepšení. Naši žáci se v matematice zlepšili ve všech sledovaných oblastech učiva i v dovednostech. V přírodovědě dopadly výsledky obdobně, kromě úloh na uvažování.²³

Bohužel s provedených analýz také vyplývá, že Česká republika patří mezi země, kde existují nadprůměrné rozdíly mezi výsledky jednotlivých škol, které jsou navíc ovlivněné i rodinným prostředím, ze kterého žáci pocházejí. Stále více tak záleží na tom, do které školy rodiče dítě zapíší, a jak dále postupuje systémem výběrových škol. Odchod talentovaných žáků na výběrové školy během 2. stupně je klíčový, protože při porovnávání výsledků žáků 1. stupně, nejsou tyto rozdíly zdaleka tak významné.²⁴ Přitom ideální je takový vzdělávací systém, který dosahuje dobrých výsledků při nízkých rozdílech mezi školami.

2.3 Úspěch v mezinárodním šetření ICILS

ICILS (*International Computer and Information Literacy Study*) je mezinárodní šetření, jehož cílem je získat poznatky o dovednostech žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti.²⁵ Své místo v této práci má toto šetření proto, že by bylo škoda opomenout mezinárodní úspěch našich žáků, kterého dosáhly v ICILS 2013. Testují se zde žáci 8. tříd a odpovídajících tříd víceletých gymnázií. Testování proběhlo v 19 zejména evropských zemích a z České republiky se ho zúčastnilo 170 škol. Naši žáci dosáhli vůbec nejlepších výsledků. Srovnatelný, jen o málo nižší, výsledek měli pouze žáci kanadské provincie

²³ ZEMAN, Marek. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: VÝSLEDKY MEZINÁRODNÍCH ŠETŘENÍ PIRLS A TIMSS 2011* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/vysledky-mezinarodnich-setreni-pirls-a-timss-2011>.

²⁴ *Česká školní inspekce: SEKUNDÁRNÍ ANALÝZY VÝSLEDKŮ MEZINÁRODNÍCH ŠETŘENÍ PIRLS 2011, TIMSS 2011 A PISA 2012* [online]. 2014 [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Sekundarni-analyzy-vysledku-mezinarodnich-setreni>.

²⁵ *Česká školní inspekce: ICILS* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/ICILS>.

Ontario. Zajímavostí je, že ve všech zemích dosáhly lepších výsledků dívky než chlapci. Vyšlo také najevo, že naši učitelé vnímají ICT zázemí nejpozitivněji ze všech zúčastněných. Zároveň však máme jeden z nejnižších podílů učitelů, kteří se domnívají, že využívání ICT ve výuce pomáhá vzbudit u žáků větší zájem o studium. I tak jsou to ale dvě třetiny učitelů. Čeští učitelé projevují dle výzkumu celkově velmi kritické postoje k využívání ICT ve výuce, což je jistý paradox. Z řad odborníků podílejících se na vzniku ministerské Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 dokonce zaznívá jisté překvapení a pochybnosti, zda za tímto úspěchem českých žáků stojí škola.²⁶

²⁶ FRANKOVÁ, Zoja. *Národní institut pro vzdělávání: ČEŠTÍ ŽÁCI ZABODOVALI V ICT GRAMOTNOSTI* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/vystupy/cesti-zaci-zabodovali-v-ict-gramotnosti>.

3 Historie školství v Prostějově

Prostějov je hanácké město s bohatou historií, jehož kořeny sahají až do 12. století. Na město povýšil roku 1390, kdy mu bylo uděleno právo výročního trhu. Město má bohatou kulturní historii, což dokazuje mimo jiné fakt, že zde byla vytištěna roku 1527 první česky psaná kniha na Moravě. Jednalo se o polemický spis Jana Dubčanského, který se bohužel nedochoval.

Vzhledem k tématu bakalářské práce se i tato kapitola bude soustředit na nižší školství.

Školství v Prostějově má velmi dlouhou tradici. Nejstarší doložená škola ve městě byla založena při klášteře řeholních kanovníků sv. Augusta, jehož vznik se datuje roku 1391 a je spojen se jménem Petra z Kravař a z Plumlova.²⁷

Svůj rozkvět zažívá prostějovské školství v 16. století, kdy činitelé města velmi dbali o vzdělávání na školách a kvalitní učitele. V tomto období zde existovaly školy tří konfesí. O té židovské se nám nedochovalo moc informací.

Další ze škol byla městská latinská utrakvistická. Utrakvisté, také se jim říkalo kališníci, byli na území našeho města silně zastoupeni. Jednalo se o křesťanskou konfesi, která vzešla z husitství a byla silně narušena rekatolizací v době pobělohorské. Na této škole působil v letech 1550 až 1555 jako správce i Pavel Vorličný. Psal duchovní poezii, překládal a mimo jiné byl i autorem učebnic.²⁸

Poslední konfesí, která měla v Prostějově školu, byla Jednota bratrská. Město bylo významným střediskem této církve a na Bratrské škole působila řada významných členů. Jednalo se například o Jana Blahoslava nebo Martina Michalce.²⁹ První jmenovaný byl autorem řady jazykovědných, historických a náboženských děl.³⁰ Do historie se zapsal svým překladem Nového zákona, který byl jako šestý díl vložen do Kralické bible.³¹ Druhý jmenovaný byl správce prostějovského bratrského sboru pověřený péčí o bratrské školství. Zároveň byl také učitelem Jana Blahoslava.³²

²⁷ GRŮZOVÁ, Ludmila et al. *Prostějov. Dějiny města I.* 1. vyd. Prostějov: Město Prostějov, 2000. 279 s. ISBN 80-238-6241-3, s. 61.

²⁸ *Databáze knih: Pavel Vorličný* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/autori/pavel-vorlicny-11070>.

²⁹ ČERMÁKOVÁ, Olga. *Sbor ČCE Prostějov: Z historie prostějovského sboru* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://prostejov.evangelnet.cz/drupal7/?q=historie>

³⁰ BARTKOVÁ, H. *Jan Blahoslav a Prostějov*. In: Radniční listy. 30. LEDEN 2013. [online] [cit. 2015-08-03]. Dostupné z http://www.prostejov.eu/files/Urada/Radn_listy/2013/rl_vnitrek_tisk-final.pdf.

³¹ *Jan Blahoslav* [online]. [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <https://www.phil.muni.cz/fil/scf/komplet/blahsl.html>.

³² BARTKOVÁ, H. *Jan Blahoslav a Prostějov*. In: Radniční listy. 30. LEDEN 2013. [online] [cit. 2015-08-03]. Dostupné z http://www.prostejov.eu/files/Urada/Radn_listy/2013/rl_vnitrek_tisk-final.pdf.

Pobělohorská léta, nazývána též dobou temna, znamenala i pro prostějovské školství jistý úpadek a zánik utrakvistické i bratrské školy.

Po dobu dalších téměř dvě stě let tu fungovala pouze škola farní s pevným vlivem faráře. O vyučovacím jazyce během 18. století nejsou přesné záznamy, ale dá se předpokládat, že byla uplatňována jak čeština, tak němčina. Za vlády Josefa II., ale začala němčina převažovat. Taktéž existenci židovské školy můžeme pouze předpokládat, protože z té doby máme velmi málo záznamů.³³

Tereziánské reformy přinesly změny i do prostějovského školství. Farní škola byla přeměněna na dvoutřídní školu triviální. Podle záznamů z prvního zchovalého školního výkazu z roku 1781 mělo povinnost školní docházky 360 chlapců a 120 dívek, ale reálný počet žáků byl mnohem nižší. I tak neměli studenti dostatek místa, a proto byla roku 1784 otevřena nová školní budova se třemi třídami. V té době došlo také ke znatelnému nárůstu docházejících žáků (vzhledem k počtu školou povinných). Z tohoto roku máme údaje také z židovské školy, kterou navštěvovalo 37 ze 70 školou povinných dětí.³⁴ V roce 1807 byl oficiální název školy „Katolická triviální škola pro chlapce a dívky“, a podle zpráv inspektora se vyučovalo spíše v češtině, protože znalost němčiny pedagogického sboru nebyla dobrá. Krom klasických pololetních kurzů byly nově zavedeny i kurzy opakovací. Normálně se vyučovalo od října do března a od dubna do června. V druhém pololetí byla ovšem kvůli pracím kolem hospodářství nižší docházka, a proto byly opakovací kurzy hojně využívány.

Pomalý rozvoj prostějovského školství začíná opět v polovině 19. století. V roce 1852 tu existovala škola hlavní s nižší reálkou, škola dívčí a řada škol předměstských. Na školách se začala uplatňovat čeština a stávaly se z nich dvojjazyčné ústavy. Paralelně ovšem stále fungovalo i vyučování soukromé.

Na začátku školního roku 1871 vzniká nižší česká reálka a o tři roky později pak rozdělením dvojjazyčné školy chlapecké a dívčí také první česká škola obecná pětitřídní. V tomto období však české školství nadále svádí boje s německou správou města, která nechtěla poskytovat finanční prostředky. To se zlepšuje až v roce 1892, kdy se vláda nad Prostějovem vrací Čechům. Do té doby mělo v našem městě umělou převahu německé školství, které plnili i čeští žáci.³⁵ Do začátku první světové války můžeme mluvit o období

³³ GRŮZOVÁ, Ludmila et al. *Prostějov. Dějiny města 1.* 1. vyd. Prostějov: Město Prostějov, 2000. 279 s. ISBN 80-238-6241-3, s. 147.

³⁴ GRŮZOVÁ, Ludmila et al. *Prostějov. Dějiny města 1.* 1. vyd. Prostějov: Město Prostějov, 2000. 279 s. ISBN 80-238-6241-3, s. 180.

³⁵ SEDLÁČEK, Jan. *Školství v Prostějově.* In: Prostějov, město a okres. Brno: Národohospodářská propagace Československa, 1940. 176 s. s. 86.

rozvoje českého školství. Za dvacet let vrostl počet jak chlapců, tak dívek na českých školách přibližně o 1300. Německé školství procházelo naopak stagnací.

Počátkem 80. let 19. století lze pozorovat také posun v oblasti péče o předškolní děti. V roce 1881 vznikla vedle německé dětské zahrádky (kindergarten) první česká mateřská škola a rok poté je povoleno zřízení další.³⁶ Zřizovány byly odborem Ústřední matice školské a město je do své správy převzalo v roce 1898.³⁷

V období první republiky zaznamenalo prostějovské české školství velký rozmach. Nejprve byly sloučeny tři německé obecné (včetně židovské) a měšťanská škola v Občanskou a obecnou školu, následně zanikla německá reálka a od roku 1927 už byla ve městě německá pouze škola mateřská, která zanikla v roce 1933. Naopak počet českých obecných (po změně názvu občanských) škol stoupal.³⁸ Ve školním roce 1931/32 bylo v obecných školách (počítá se sem i pomocná škola smíšená) celkem 2492 žáků a žákyň, v 69 třídách.³⁹

Za okupace byly školy vystaveny silnému germanizačnímu a nacistickému tlaku. Učitelství prošel redukcí a ti, co zůstali, museli skládat zkoušku z německého jazyka. Němčina byla také povinně zařazena do výuky. Počet měšťanský a obecných škol se nijak zásadně nezměnil na rozdíl od škol středních, jejichž počet musel být razantně snížen. Před koncem války už byla výuka přerušena na všech školách. Některé budovy byly poničeny bombardováním, jiné válečnými přesuny, nebo se z nich staly lazarety a noclehárny. Poválečná obnova českého školství tak musela začít doslova od základů.

V roce 1946 bylo v Prostějově devět mateřských škol, které navštěvovalo celkem 774 dětí. Na pěti obecných školách chlapeckých a pěti dívčích bylo ve školním roce 1946/47 1776 žáků a měšťanské školy navštěvovali 1292 žáci.⁴⁰

Po 1948 dochází k velkému rozmachu v budování mateřských škol, protože stávající kapacita nebyla schopna uspokojit požadavky prostějovských zaměstnaných matek, jejichž počet za vydatné podpory státu stoupal. Již v roce 1950 byly zřízeny další dvě mateřské školy a i v dalších letech jich nadále přibývalo. Otevřela se i první školní stravovna pro žáky základních škol. Dále zahájily svou činnost první tři školní družiny ve městě, což matkám

³⁶ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2*. 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 32.

³⁷ SEDLÁČEK, Jan. *Školství v Prostějově*. In: Prostějov, město a okres. Brno: Národohospodářská propagace Československa, 1940. 176 s. s. 89.

³⁸ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2*. 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 94.

³⁹ SEDLÁČEK, Jan. *Školství v Prostějově*. In: Prostějov, město a okres. Brno: Národohospodářská propagace Československa, 1940. 176 s. s. 88.

⁴⁰ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2*. 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 142.

rovněž ulehčilo situaci. V duchu dnešních trendů byla také v roce 1962 národním podnikem Oděvní průmysl zřízena první závodní mateřská škola (v současnosti už bohužel neexistuje ani tento podnik).

Spolu s nárůstem počtu obyvatel města a jejich nároky, probíhala modernizace a nová výstavba základních škol. V roce 1961 to byla osmnáctitřídní základní škola na sídlišti Svobody, v roce 1974 následovala dvacetisedmitřídní základní škola na ulici J. V. Choráze a pak základní škola Brněnská s kapacitou 1100 žáků ve dvaceti sedmi třídách z roku 1977. Celkem měly v tomto roce základní školy ve městě 197 tříd a 5608 žáků.⁴¹ Dokonce roku 1989 přibýly následně ještě tři základní školy.

V roce 1990 bylo v Prostějově na základních školách celkem 6243 žáků ve 249 třídách. Došlo tedy k poklesu počtu žáků na jednu třídu. Do Mateřských škol bylo v tomto roce umístěno 1140 dětí.⁴²

Dnes je situace, co se týče počtu mateřských škol ve městě, víceméně stabilní. S umístěním dětí to není tak jednoznačné, protože jejich počty kolísají a jsou ovlivněny silou populačních ročníků, které mají děti a faktem, že stále více žen odkládá mateřství do pozdějšího věku. Nicméně letos je kapacita 57 tříd schopna pojmout 1474 dětí, a mohly tak být umístěny všechny děti starší tří let, které se dostavily k zápisu.⁴³

Dle údajů sociodemografické analýzy města Prostějov platných k 31. 3. 2013 zajišťuje plnění povinné školní docházky v Prostějově 8 základních škol se 156 třídami. Tyto školy jsou schopny pojmout celkem 4855 žáků a navštěvuje je k tomuto datu 3722 dětí.⁴⁴

⁴¹ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2.* 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 185.

⁴² BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2.* 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 201.

⁴³ *Prostějovské radniční listy: Všechny děti od tří let umístěny v mateřských školách* [online]. Prostějov, 2015(3): 1 [cit. 2015-08-03]. Dostupné z: http://www.prostejov.eu/files/Urad/Radn_listy/2015/rl_3-2015-oprava.pdf.

⁴⁴ Sociodemografická analýza města Prostějov. *Www.prostejov.eu* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.prostejov.eu/files/Urad/Soc/KPSS/soc-dem-analyza-2013-f.pdf>.

4 ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14

Oficiální název školy pro hlavní budovu i všechna odloučená pracoviště, který nese od 8. 3. 1996, je ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14. Svou právní subjektivitu získala škola na základě rozhodnutí Školského úřadu Prostějov k 1.1.1995. K této základní škole náleží i dislokované pracoviště Čechovice, které získalo svou právní subjektivitu o rok později. K 1.7.2004 došlo dále ke sloučení MŠ Čechovice, ZŠ Čechovice – 1. stupeň a Masarykovy ZŠ na Skálově náměstí se ZŠ Palackého. Od 1.9.2006 pak byla přičleněna ještě MŠ Mánesova.

Aktuálně ve školním roce 2014/15 poskytovala škola vzdělání 632 žákům ve 26 třídách a mateřské školy měly v celkem pěti odděleních dohromady 125 dětí.⁴⁵

4.1 Od vzniku školy po 2. světovou válku

ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14 je bezesporu nejstarší školou na okrese a její vznik se datuje až do roku 1874. Bohatou historií tohoto ústavu zaznamenává první část kroniky školy, která bude pro tuto kapitolu zdrojem důležitých informací. Tento vzácný dokument vznikl zásluhou prvního ředitele školy Jana Kaisera.

Své kořeny škola spojuje se vznikem první české národní školy, tedy lépe řečeno s jejím stěhováním do nově postavené budovy Na baštách, což je dnešní Palackého třída v Prostějově. Slavnostní otevření se konalo 25. září 1883.⁴⁶ Škola v této budově zůstala dodnes, jen v důsledku školských reforem během let několikrát změnila své jméno. Původní oficiální název zněl Česká národní škola chlapecká. V té době se jednalo o školu pětitřídní.

Svůj první školní rok 1874/1875 škola strávila v budově zemské vyšší reálné školy na náměstí E. Husserla. Zapsáno ke studiu v ní bylo 369 žáků a jejím prvním ředitelem se stal již zmiňovaný Jan Kaiser, zakladatel školní kroniky. Hned následující školní rok byla škola přestěhována do staré školní budovy ve Školní ulici. Zde setrvala až do roku 1883. Počet žáků v těchto letech dle záznamů v kronice neustále stoupal. Do roku 1883 se zvýšil o více než 200. Škola trpěla nedostatkem místa, které bylo nutné řešit pronájmem místností v soukromých budovách. Tento problém vyřešilo až stěhování do nových prostor. Na škole v té době působilo šest učitelů pro běžné předměty a jeden, který vyučoval speciálně náboženství.

⁴⁵ ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/o-skole/>.

⁴⁶ OŠLEJŠEK, František. *Almanach I. české národní školy chlapecké v Prostějově*.

Škola se nepotýkala pouze s nedostatkem prostor, ale musela čelit i takovým nemilým událostem, jako byla epidemie neštovic v roce 1878. Školní rada dle kroniky tenkrát nařídila na tři měsíce uzavřít všechny školy v Prostějově.

Organizace školního roku byla jiná, než v jaké podobě ji známe dnes. Zápisy dětí do prvních tříd probíhaly vždy 13. – 15. září a školní rok se zahajoval 16. září. První pololetí trvalo až do 28. února a celý školní rok končil 31. července. Žáci tedy měli o poznání kratší prázdniny. Učitelské konference se konaly jednou za měsíc a projednávalo se na nich, jak žáci zvládají učivo, jaká je docházka a chování žactva ve škole, ale i mimo školu. Bylo snahou řešit také odborné problémy, čímž se rozumělo například držení pera při psaní nebo držení těla. Bohužel ze záznamů v kronice vyplývá, že v této problematice nedošli k žádnému společnému závěru.⁴⁷

Během celého školního roku chodili žáci také na bohoslužby, ke zpovědi a účastnili se různých oslav významných událostí. Vzpomeňme například oslavu stříbrné svatby císaře Františka Josefa I. a císařovny Alžběty z roku 1879 nebo o dva roky později oslava svatby korunního prince Rudolfa s belgickou princeznou Stefanie. Svou oblibu si samozřejmě hned od počátku získaly i letní školní výlety do blízkého okolí města, zejména Krasic, Držovic nebo vzdálenějších Určic. Na tyto turistické akce se vybíraly peníze mezi občany a bývaly zakončeny lampionovým průvodem. Příspěvky „příznivců školní mládeže“ sloužily také na nákup vánočních dáreků pro chudé žactvo. Nejčastěji se jednalo o oblečení, boty nebo o pomůcky na psaní a kreslení.

Problémy s nevyhovující kapacitou školních prostor vyřešili zastupitelé města Prostějov usnesením o stavbě nové budovy na ulici Na baštách (dnešní Palackého třída). Tato budova byla dostavěna v roce 1883 a 25. září 1883 slavnostně předána.

Následující školní rok 1883/1884 mohl být tedy zahájen již v nové budově. Ke studiu se tehdy zapsalo 591 žáků.⁴⁸

V roce 1884 se z nařízení okresního školního dozorce, který dozíral na vyučování, učitele i školy a vykonával státní dozor ve svém okrese, začaly učitelské konference konat každý pátek. Plánovalo se na nich vždy učivo na další týden. Později byly ale zrušeny a konaly se opět jednou za měsíc. Jejich součástí se staly i metodicko- didaktické přednášky na různá témata.

Nařízením ministerstva kultu a vyučování z roku 1884 dochází také ke změně klasifikační stupnice a ruší se šestý klasifikační stupeň. Žák tedy mohl prospět velmi dobře,

⁴⁷ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁴⁸ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

dobře, dostatečně, sotva dostatečně nebo nedostatečně. Dále byla hodnocena také úprava písemných prací a to následovně: velmi pořádný, pořádný, méně pořádný a nepořádný.⁴⁹ Prozatímní školní řád předepisoval dále hodnocení mravů a pilnosti. Klasifikace žáků probíhala vždy čtvrtletně. Žáci dostávali školní zprávu, kde byly zaznamenány číslíci známky prospěchu, a rodiče museli podpisem stvrdit, že zprávu četli.⁵⁰

Škola sice vyřešila problém s nedostatkem místa, ale stále ji trápil nedostatečný počet členů pedagogického sboru a vysoká míra nemocnosti. Vážné zdravotní problémy postihly i ředitele školy Jana Kaisera, který 13. září 1885 zemřel. Na jeho místo nastoupil Gustav Trupka, který po něm převzal i vedení školní kroniky. Věnoval se také výrobě pomůcek pro výuku počtů a českého jazyka nebo kreslení map a plánů. Za tyto své aktivity získal i různá ocenění a jeho pomůcky byly zmíněny i v časopise „Národ a škola“.

Novinkou bylo také zavedení cvičení k rychlému opuštění budovy z bezpečnostních důvodů z roku 1886. Dále byly zavedeny dozory učitelů před začátkem školy, které měly napomoci k dodržování kázně. Ke zvýšení počtu pravidelně docházejících žáků do školy měly přispět tzv. výsledky rodičů těch dětí, které ústav poctivě nenavštěvovaly. Ve školním roce 1885/1886 bylo takových dětí 223, což byl nezanedbatelný počet a bylo třeba jej snížit.

Na běžný chod školy dopadaly také významné události v císařské rodině. Dne 5. února se tak dle kroniky museli všichni žáci zúčastnit bohoslužby, která probíhala v den pohřbu korunního prince Rudolfa. Ten byl jako jediný syn následníkem trůnu po svém otci Františku Josefovi, ale předčasně spáchal sebevraždu a na monarchii tak padl velký smutek. Naopak v roce 1898 pořádal učitelský sbor velkou slávu k výročí 50 let vlády císaře Františka Josefa. Kronika uvádí, že všichni žáci šli průvodem do blízkých Držovic, kde předvedli své vystoupení, které mělo u obecnstva velký úspěch.

Svou roli v životě školy hrála také politika. V roce 1892 přešla správa města Prostějov do českých rukou v čele se starostou Karlem Vojáčkem.⁵¹ Tato změna měla velký dopad i na prostějovské školství. Dne 5. prosince 1892 bylo schváleno rozdělení české a německé chlapecké školy obecné. Od začátku následujícího školního roku tak vznikly dvě školy s označením I. a II. Změnou prošla také organizace učitelů a zavedl se učební plán pro šestitřídní školy obecné. Gustav Trupka zůstal i nadále ředitelem školy, která nově nesla název „I. česká šestitřídní obecná škola chlapecká“ a zapsalo se do ní 411 žáků.

⁴⁹ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁵⁰ KLOKOČKOVÁ, Lenka. *Pedagogika: Historie vysvědčení* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.pedagogika.estranky.cz/clanky/neco-z-historie/historie-vysvedceni.html>.

⁵¹ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2*. 1. vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 28.

O dva roky později se školní kronika zmiňuje o změnách názvů prostějovských ulic a náměstí, která se dotkla přímo i školy. Ulice Na baštách byla přejmenována na Palackého třídu, která figuruje i v dnešním názvu této instituce.

Vyzdvihnout je nutné i kvalitní práci učitelského sboru, který v roce 1903 obdržel čestný diplom a zlatou medaili za mapy a pomůcky pro první čtení na výstavě ve Vyškově.⁵²

V roce 1906 prochází škola další reorganizací. Z I. české šestitřídní obecné školy chlapecké byla oddělena IV. obecná škola chlapecká. Následující rok pak po úmrtí Gustava Trupky nastupuje do čela školy nový ředitel Vladimír Strážný.

Další zajímavá informace z historie školy se týká snad nejslavnějšího rodáka Prostějova Jiřího Wolкера. Ten byl podle záznamů třídní knihy o návštěvě a prospěchu třídy 1. A I. šestitřídní školy chlapecké v Prostějově zapsán ve školním roce 1906/1907 do první třídy.⁵³ Školu opustil v jedenácti letech, kdy po úspěšném absolvování přijímacích zkoušek, pokračoval ve studiu na prostějovském gymnáziu. Byl to jeden z nejtalentovanějších a nejvýraznějších českých básníků z období počátku 20. století. Bohužel zemřel velmi mlád a nemohl tak svůj talent nechat více vyniknout. V Prostějově se na jeho počest každoročně pořádá festival poezie Wolkrův Prostějov a letos proběhl již 58. ročník.

V roce 1907 došlo k rozdělení místních školních rad na německé a české. Stalo se tak na základě Moravského vyrovnání, což je souhrn pro čtyři zemské zákony, které měly zajistit rovnoprávné postavení moravských Čechů a Němců. Děti měly chodit do takové školy, jejímž jazyku rozumějí. V Prostějově byla zvolena česká školní rada, jejímž předsedou se stal lékař Ondřej Příkryl, který byl v pozdějších letech zvolen i starostou města.⁵⁴

Začátek I. světové války přinesl do běžného fungování školy řadu změn. Pedagogický sbor prořídil, protože někteří učitelé museli narukovat. Každý učitel tak dostal na starost dvě třídy, které se ve vyučování ob den střídaly. Vzhledem k tomu, že bylo nutné šetřit, povolilo se i používání sešitů a pomůcek, které nebyly schváleny. Ve školním roce 1917/1918 pak došlo k další reorganizaci školy, která se rozdělila na dvě části.⁵⁵ V jedné budově tak vznikly dvě obecné školy chlapecké.⁵⁶

Po vzniku samostatného Československého státu se začaly měnit školní osnovy. Národní cítění se odrazilo v důrazu, který se začal klást na vlasteneckou výchovu, demokracii

⁵² *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁵³ *Třídní kniha o návštěvě a prospěchu třídy 1. A I. šestitřídní školy chlapecké v Prostějově*. Uložena ve Státním okresním archivu v Prostějově.

⁵⁴ *Město Prostějov: Slavné osobnosti* [online]. [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: http://www.prostejov.eu/cz/turista/o_meste/slavneosobnosti/#MUDr.%20Ond%20%99ej%20P%20%99ikryl.

⁵⁵ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁵⁶ SEDLÁČEK, Jan. *Školství v Prostějově*. In: Prostějov, město a okres. Brno: Národohospodářská propagace Československa, 1940. 176 s. s. 88.

a svobodu. Jelikož došlo k odloučení církve od státu, účast na náboženských akcích se pro žáky a učitele stala napříště dobrovolnou. Vyučování už se nezahajovalo modlitbou, ale písní, proslovem nebo pouhým povstáním žáků. Další změny přinesl tzv. malý školský zákon, který zavedl do výuky ve školním roce 1922/1923 nové povinné předměty. Jednalo se o občanskou nauku, ruční práce a tělesnou výchovu. Ve školním roce 1923/1924 pak byla v budově nově otevřena pomocná škola pro žáky slabomyslné, kterým byly vyčleněny tři třídy.⁵⁷

Ve dvacátých letech minulého stolení rozvířilo běžný život na školách i několik významných návštěv Prostějova. Do města zavítal první československý prezident T. G. Masaryk nebo ministr vyučování Gustav Habrman.

Roku 1922 vznikla v Prostějově také nová spolková organizace „Okresní péče o mládež“. Jejím cílem bylo pomáhat chudým matkám a dětem. Spadal pod ni i místní sirotčinec, provozovala jesle a pořádala dětské dny, ošacovací akce nebo poučné přednášky. Svou činnost naopak po 39 letech ukončil největší podporovatel školní chudiny „Dobročinný komitét dam v Prostějově“, za jehož vznikem stála manželka prostějovského starosty Karla Vojáčková, která byla významnou mecenáškou města a různých spolků.

Běžný školní život byl za první republiky dle zápisů v kronice vcelku bohatý. Průměrný počet žáků ve školním roce se pohyboval kolem 400. Žáci se účastnili různých akcí, jako byly například oslavy 10. výročí vzniku Československé republiky nebo o devět let později smuteční obřad na náměstí, když umřel T. G. Masaryk. Pořádaly se besídky ke Svátku matek nebo na Mikuláše. Probíhaly také besedy s rodiči na téma volba povolání. Tradiční byly výlety do přírody, exkurze do továren a podniků, žáci navštěvovali různá loutková představení, filmy, přednášky nebo výstavy. Dětem byl pravidelně kontrolován chrup, byly očkované a účastnily se i přednášek o životosprávě.⁵⁸

V roce 1931 probíhá výměna ředitele školy a na místo Vladimíra Strážného nastupuje Julius Johanes. O rok později je pak datováno založení Rodičovského sdružení na škole.

Ve výuce se projevilo zavedení jednotných tvarů latinského písma a používání normalizovaných sešitů.

Změnami neprocházela od svého vzniku pouze škola jako instituce, ale modernizovat a opravovat bylo třeba také školní budovu. Už v roce 1907 byl do školy zaveden městský vodovod. O prázdninách roku 1934 zvýšilo hygienický komfort zřízení splachovacích toalet,

⁵⁷ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁵⁸ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

opravily se kanceláře a proběhly i další drobné opravy ve třídách. V roce 1939 byl pak díky finanční pomoci rodičů uveden do provozu školní rozhlas.⁵⁹

Začátek II. světové války opět ovlivnil chod školy. V roce 1940 musela být označena německým názvem a ze školní docházky byli vyloučeni židé. V říjnu 1941 byli gestapem vzati do vazby ředitel František Barták, který zastával funkci pouhých pár měsíců, a učitel František Vetešník. Rozsudek smrti zastřelením byl na nich vykonán 7. května 1942.

Vánoční prázdniny byly ve školním roce 1941/1942 prodlouženy až do 9. února a pak na neurčito. Žáci si chodili do školy pouze pro domácí úkoly. V březnu byl obnoven omezený provoz. Kvůli nedostatku papíru muselo být opět zavedeno používání psacích tabulek. Po ukončení školního roku měli učitelé tři týdny dovolenou, ale pak se museli hlásit u školských úřadů o přidělení práce. Ve školním roce 1943/1944 byl výnosem ministerstva školství pozměněn klasifikační řád a zavedeno opět šest stupňů hodnocení. Dále byla zapečetěna školní knihovna a zastaveno půjčování knih.

Ve sklepních prostorách školní budovy byl zřízen protiletický kryt pro 150 osob a v prosinci roku 1944 proběhla evakuace školy a budova byla vyklizena a nadále sloužila německým okupačním úřadům. Hodně prostějovských učitelů bylo nasazeno ve válce, a tak pro jejich nedostatek byla v každé škole ve městě zrušena jedna třída. Žáci se učili v omezeném režimu v náhradních prostorách. Časté válečné popluchy narušovaly i tuto provizorní výuku a rodiče děti pomalu přestali do školy pouštět.⁶⁰ Výuka byla opět obnovena až 2. září 1945.⁶¹

4.2 Období od konce II. světové války do roku 1989

Po osvobození se život města vracel pomalu do normálu a začalo se s opravami válkou napáchaných škod.

Ve školním roce 1945/1946 bylo ve škole zapsáno 180 žáků, což byl výrazný pokles oproti předválečnému období. Budovu bylo třeba opravit, protože během války byla poničena. Žáci absolvovali lékařské prohlídky a u spousty z nich byla zjištěna podvýživa v důsledku nedostatku potravin. Proto byli také někteří z nich posíláni do ozdravoven na léčebné pobyty. Školy dostávaly pro žáky přiděly rybiho tuku, sušeného ovoce, másla a čokolády.

⁵⁹ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ŽŠ Prostějov, Palackého tř. 14

⁶⁰ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ŽŠ Prostějov, Palackého tř. 14

⁶¹ *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/o-skole/>.

Obnovila se opět tradice pořádání školních výletů, začalo se zase s návštěvami různých představení a výstav nebo akcí o dopravní bezpečnosti. Ve škole byl dle kroniky zaveden Den spořivosti, Týden čistoty a Týden střízlivosti. Tyto akce byly spojeny s besedami, během nichž byli žáci seznamováni s prospěšností spoření, poučení o nutnosti udržování čistoty či upozornění na škodlivost požívání alkoholu. Žáci se také účastnili sběru tkanin, léčivých bylin, skleněných lahví, kaštanů nebo šípků. Ve školním roce 1947/1948 zahájila svou činnost i žakovská samospráva.

Po historických událostech v únoru roku 1948 získala veškerou moc v Československu do rukou komunistická strana, která začala hrát vedoucí úlohu ve všech oblastech, školství nevyjímaje. Demokratické principy byly potlačeny a školství bylo plně zestátněno. Stalo se nedílnou součástí komunistické propagandy. Školy měly formovat komunistickou mládež, potlačovat individualitu, zdůrazňovat sílu kolektivu a vštěpovat základy komunistické ideologie. Přes děti pak měla škola působit i na jejich rodiče. Nutné bylo vychovat i uvědomělé učitele, kteří se museli účastnit různých ideologických školení. Škola začala navazovat spolupráci s dělníky prostějovských závodů, žáci po vyučování pracovali například v ovocném sadu nebo na školní zahradě. Ti lepší pak doučovali své slabší spolužáky.⁶²

Nově bylo zavedeno také tzv. přiživování dětí ve formě přesnídávek a několikrát týdně byl přiděl kaka a pečiva. Chudému žactvu byly zdarma poskytovány školní potřeby a zapůjčovány knihy. Děti dostávaly také železo a vitamíny a byly poučovány o důležitosti zdravé výživy a prospěšnosti cvičení.

V průběhu roku 1949/1950 vznikaly první pionýrské oddíly, tři zájmové kroužky a schváleno bylo také Sdružení rodičů a přátel školy.

Školní budova byla i pět let po konci války stále ve špatném stavu. Chyběly šatny pro žáky, sprchy nebo dílny. Vyměnit potřebovaly okna a parkety, třídy bylo nutné vybavit novými lavicemi a tělocvičnu nářadím. Bohužel věci se dávaly do pořádku jen velmi pomalu.

Novinkou začátku roku 1951 bylo zavedení žakovských knížek pro žáky od třetí třídy, aby byli rodiče lépe informováni o prospěchu žáků a zlepšila se komunikace mezi školou a rodiči. Práce ve škole se nesla v duchu hesla „Dál a směleji vpřed socialismu“ a Sovětský svaz byl vzorem pro veškerou činnost.⁶³

Proběhla také další reorganizace a škola byla sloučena s 2. střední školou chlapeckou a 2. národní školou chlapeckou. Nově vznikla 2. osmiletá střední škola v Prostějově, Palackého třída. Žáci školy chodili na chmelové, bramborové nebo řepné brigády a soutěžili

⁶² *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁶³ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

ve sběru papíru. Zavedena byla také pochodová cvičení. Počet pionýrských oddílů vzrostl na jedenáct a škola dostala poprvé placeného skupinového vedoucího.

Postupně se opravovala fasáda budovy, vyměnila se některá okna, proběhla úprava sborovny a ředitelny, a několik tříd bylo zařízeno novým nábytkem. Škola obdržela také novou rozhlasovou ústřednu a silné zvonky. V další vlně oprav v roce 1960 se pokračovalo výměnou dlažby a linolea, vybudováním dvou nových dílen a zavedením plynu do učeben fyziky. Rok na to byla přistavena ještě hygienická zařízení a šatny. V období mezi lety 1970 - 1972 se nakoupily stroje do dílen a proběhla generální oprava budovy. Kvůli opravám stropních konstrukcí, které probíhaly za běžného provozu, museli být třídy prvního stupně s výjimkou prvňáčků rozmístěni ve školním roce 1982/1983 do jiných škol ve městě. Poslední významnější stavební akcí byla stavba tělocvičny za výrazného přispění rodičů, jejíž provoz byl slavnostně zahájen ve školním roce 1986/1987.⁶⁴

Velká podpora se od padesátých let soustředila také na sportovní aktivity. Žáci se účastnili různých soutěží a sportovních akcí. Byli vysláni na Spartakiádu, což bylo tělovýchovné vystoupení, na které děti nacvičily určitou skladbu, a tu pak předváděli v rámci měst a krajů. Vyvrcholením akce byla celonárodní přehlídka na Strahově.⁶⁵ Úspěchy v krajské soutěži slavilo i školní hokejové družstvo a dobré výsledky měli i šachisté a členové turistického oddílu. V pozdějších letech uvádí kronika také reprezentaci v plaveckých soutěžích, v gymnastice nebo ve volejbale. Dva žáci školy obdrželi dokonce veřejnou pochvalu za záchranu tonoucího dítěte. Samozřejmě, že škola nežila pouze sportem, ale podporovala se i mezinárodní družba. Dopisovalo se s dětmi z Maďarska, Polska a Sovětského svazu.⁶⁶

Od 1. ledna 1961 získala škola nové jméno Základní devítiletá škola v Prostějově, Palackého třída. Již z názvu vyplývá, že to bylo spojeno s prodloužením školní docházky. Výuka v prvních a šestých ročnících probíhala podle nových osnov a školní potřeby včetně učebnic se bezplatně přidělovaly všem žákům. Nově zavedeným předmětem byla občanská výchova, která měla v dětech podporovat odvahu, vytrvalost a přátelství. Jako nepovinný byl pro žáky 7. tříd zaveden německý jazyk, který se setkal s velkou oblibou. Naopak upadal zájem o výuku náboženství. Velký důraz se kladl na správnou volbu povolání a školy měly stanoveny plány náborů žáků do preferovaných oborů. Jednalo se například o hornictví, stavebnictví nebo zemědělství. Pořádaly se proto časté besedy o volbě povolání a náborové

⁶⁴ *Kronika školy 1971–2004*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁶⁵ SWIERCZEKOVÁ, Lucie. *Spartakiády 1953 - 1990* [online]. In: . Praha, 2007, s. 18 [cit. 2015-08-08]. Dostupné z: http://www.nm.cz/admin/files/HM/download/novod_dejiny/telesna_vychova/spartakiady.pdf.

⁶⁶ *Kronika školy 1874–1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

akce. Ve školním roce 1966/1967 došlo po zkoušce i k rozdělení devátých tříd na třídy praktické a studijní.⁶⁷ Od září 1968 byl celorepublikově zaveden pětidenní pracovní týden pro školy i pracující.⁶⁸

Od počátku školního roku 1971/1972 se začínají datovat zápisy v nové školní kronice. Škola začíná pracovat jako Základní devítiletá škola se sportovními třídami plavání. Do výuky je zařazena také dopravní výchova. Samozřejmostí té doby je stále silná orientace na Sovětský svaz, která se projevuje například organizací výročí oslav jeho založení nebo výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Ve výuce se používají sovětské časopisy a na škole působí Svaz československo-sovětského přátelství. Členstvím v této organizaci lidé vyjadřovali svou loajalitu ke komunistickému režimu a vstupovaly do ní cele pracovní a školní kolektivy. V roce 1977/1978 zahajuje svou pracovní činnost také školní družina. Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let bylo zavedeno tzv. nové pojetí výuky v 1. - 4. třídách a učitelé druhého stupně se na novinky připravovali na různých školeních. Základní škola byla nově koncipována jako osmiletá se stejně dlouhým prvním a druhým stupněm. Výuka na škole probíhala také ve vyrovnávacích třídách a později byla rozšířena ještě o třídu pro dyslektické žáky.

Na začátku osmdesátých let se škola zaměřila na prohloubení spolupráce s mateřskými školami. Pořádaly se besedy učitelek 1. tříd s budoucími prvňáčky a jejich rodiči, aby se jim co nejvíce usnadnil a zpříjemnil přechod z mateřské na základní školu.

Na škole začala působit také výchovná poradkyně, která měla žákům pomáhat s výběrem jejich budoucí profesionální orientace, věnovat se žákům slabším nebo podporovat ty talentované.

V roce 1988/1989 začal na škole fungovat i školní klub pro žáky 5. - 8. tříd, kde děti mohly rozvíjet své zájmy nebo se připravovat na vyučování. Krom toho měly na výběr z dalších 45 zájmových kroužků.⁶⁹

4.3 Vývoj školy po roce 1989

Život školy ve školním roce 1989/1990 byl silně poznamenán historickými listopadovými událostmi, které byly spojeny se změnou politického režimu a nastolením

⁶⁷ *Kronika školy 1874 – 1971*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁶⁸ BARTOŠ, Josef et al. *Prostějov. Dějiny města 2*. 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X. s. 175.

⁶⁹ *Kronika školy 1971 – 2004*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

demokracie v naší zemi. Ředitelem školy se stal PaedDr. Miroslav Chytl. Výraznou změnou prošly také učební osnovy a plány. Bylo také rozhodnuto, že některé předměty nebudou v tomto roce klasifikovány, jako například dějepis a občanská nauka v 7. a 8. ročnících. Svou činnost ukončila také předmětová komise ruského jazyka. Pokles zájemců zaznamenala také pionýrská organizace. Na škole zůstalo pouze několik oddílů a členství se stalo dobrovolným.

I v dalším roce docházelo stále ke změnám, protože bylo nutné aktualizovat probírané učivo. Některých předmětů se to dotýkalo samozřejmě více. Například v dějepise bylo nutné přehodnotit historická fakta a nové učebnice samozřejmě nebyly tak rychle připraveny. Učitelé proto často museli pracovat v jistém provizoriu a shánět si učební materiály sami. Prvně si také žáci mohli vybrat mezi výukou anglického, německého a ruského jazyka. I na prvně zmiňované dva cizí jazyky bylo nutné zajistit nejdříve podklady k výuce a vhodné pedagogy. Pomalu se do škol dostávala také ekologická výchova a probíhaly besedy o drogách. Učitelé dělali vzájemné hospitace a zlepšila se i spolupráce mezi 1. a 2. stupněm.

Na škole byly nově otevřeny dvě fotbalové třídy, ale škola neměla statut sportovní školy. Fotbalisté z těchto tříd dokonce úspěšně reprezentovali školu na mezinárodním turnaji v Německu, kde vybojovali zlatou medaili.⁷⁰

Nově se objevil předmět mravní výchova, ale i dva roky od listopadových událostí stále chyběly učebnice pro výuku dějepisu a občanské výchovy. Zaznamenán byl také velký pokles zájmu o školní kroužky, protože zájmová činnost se přenášela do nově vznikajících organizací mimo školu. Ve školním roce 1992/1993 byly kromě fotbalových otevřeny i třídy volejbalové.

Učitelé měli v tomto období značnou volnost ve výběru metod, forem a způsobu práce s žáky. V 1. třídách byly zavedeny nové osnovy a činnost školy podporovalo několik sponzorů.⁷¹

Žáci školu úspěšně reprezentovali nejen ve sportu, ale i v recitačních, pěveckých a výtvarných soutěžích. Pořádaly se také různé besídky, karnevaly a výlety. Chodilo s do prostějovské hvězdárny a probíhaly besedy o náboženství a významu bible. Ve školním roce 1995/1996 se začalo na prvním stupni se zařazováním nových metod práce, jako jsou například dramatické prvky ve výuce. Nová byla práce také s integrovanými žáky. Pro

⁷⁰ *Kronika školy 1971–2004*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁷¹ *Kronika školy 1971–2004*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

pedagogy bylo také nezbytné, zdokonalit se v práci s výpočetní technikou, která se stala běžnou součástí školního života. Na škole začal vycházet i školní časopis „Školák“.

Během devadesátých let probíhaly opět také nutné opravy školní budovy. V přízemí proběhla pokládka nové dlažby, opravily se okapy, fasáda a krovy. Rekonstrukcí prošla podlaha v tělocvičně i rozvody vody. Třídy byly nově vymalovány a okna natřena. Pro keramickou dílnu, ve které začal působit velmi populární keramický kroužek, byl zakoupen hrnčířský kruh. Zakoupily se také potřebné programy pro počítačovou učebnu. V roce 2001 pak přibyla další keramická dílna a multimediální učebna.

Tradicí se staly každoroční večírky pro rodiče žáků i zaměstnance školy pořádané Klubem přátel školy.

Na přelomu tisíciletí nacházíme ve školní kronice i zmínky o poměrně častých kázeňských problémech spojených s alkoholem, kouřením a dokonce i drogami. Tyto přestupky se projednávaly s rodiči žáků a nejčastěji se vyřešily sníženou známkou z chování.

S platností od 1. července 2002 se stává ředitelem školy Mgr. Jiří Pospíšil, který je ve funkci dodnes.⁷² Momentálně je však uvolněn do veřejné funkce místostarosty města Prostějov. Jeho statutární zástupkyní byla jmenována Mgr. Dagmar Přikrylová.⁷³

Žáci školy se zapojují také do dobročinných akcí. Například ve školním roce 2002/2003 se podíleli na sběru plastových uzávěrů. Výtěžek z této akce byl následně věnován na pomoc ZŠ v Plané nad Lužnicí, která byla zasažena ničivými povodněmi. Škola podporuje také mezinárodní kontakty žáků, a proto se zapojila do mezinárodní spolupráce se školami např. v Dánsku nebo v Anglii. V roce 2004 se součástí školy, jak již bylo uvedeno výše, stala MŠ a ZŠ v Čechovicích a ZŠ Masarykova na Skálově náměstí. O sloučení dvou základních škol v centru města rozhodla Rada města Prostějov z důvodu dlouhodobého úbytku žáků a ekonomickým opatřením ze strany státu. Toto opatření se nejprve u rodičů nesetkalo s velkým pochopením, ale nakonec se podařilo situaci uklidnit a rodiče přesvědčit o výhodách tohoto řešení. Do budovy Masarykovy školy byl umístěn kompletní první stupeň a do budovy na Palackého třídě stupeň druhý.

⁷² *Kronika školy 1971–2004*. Uložena v archivu ZŠ Prostějov, Palackého tř. 14.

⁷³ *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/o-skole/>.

4.4 Aktuální situace v ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř.

Ucelené informace o aktuální situaci ve školním zařízení je možné čerpat mimo jiné z výroční zprávy za rok 2013/2014 nebo z inspekční zprávy České školní inspekce z roku 2013.

Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14 slučuje, jak již bylo dříve uvedeno, několik pracovišť, z nichž některá jsou poměrně vzdálená. Výuka v mateřských školách se řídí příslušnou částí Školního vzdělávacího programu a probíhá v částečně smíšených třídách. I přes navýšení kapacity bohužel není možno vyhovět všem žádostem o přijetí a školky tak musí každoročně část dětí, které jsou převážně mladší tři let, odmítnout.

Základní škola poskytuje vzdělávání žákům 1. – 9. tříd. „Prioritou je podpora výuky cizích jazyků i přírodovědných předmětů, smysluplné a odpovědné využívání informační a komunikační technologie ve výuce a rozvoj sportovních a pohybových dovedností.“⁷⁴ Počet žáků navštěvujících školu v posledních letech kolísá a údaje ze září 2013 hovoří o naplnění kapacity školy z 61%. V části tříd probíhá výuka ještě podle dobíhajícího školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ale nově se zavádí školní vzdělávací program „Pestrobarevná škola“. Ten je více zaměřen na rozvoj v oblasti jazykové komunikace a posiluje oblast volitelných předmětů například o v dnešní době velmi důležitou finanční matematiku.⁷⁵ Na prvním stupni nabízí škola také nepovinný předmět náboženství.

Pedagogové se věnují žákům také v rámci mimoškolní činnosti v zájmových kroužcích. Na škole funguje již zmiňovaná keramika, angličtina nebo z těch méně obvyklých kroužek lukostřelby. Žáci se pravidelně zapojují do různých soutěží například v plavání, volejbale, florbale nebo v přehazované. Na prvním i druhém stupni působí také dramatický kroužek, který zve na divadelní představení pro žáky a rodiče. Škola pořádá každoroční autorská čtení a vernisáže. Školní rok žákům zpestřují také návštěvy hvězdárny, muzea, botanické zahrady nebo dopravního hřiště. Díky spolupráci s regionálním ekocentrem Iris probíhají ve škole ekologická dopoledne plná her a soutěží. Již několik let trvá také spolupráce s Mensou ČR a žáci mají možnost navštěvovat Klub nadaných dětí.

Vyučující jednotlivých předmětů vypisují pravidelné konzultace a doučovací hodiny. Vzdělání se dostává také několika integrovaným žákům. Využívá se práce asistentů pedagoga

⁷⁴ Česká školní inspekce: *INSPEKČNÍ ZPRÁVA Čj. ČŠIM-969/13-M* [online]. 2013 [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://zpravy.csicr.cz/upload/2013082503.pdf>.

⁷⁵ Výroční zpráva školy 2013/2014. *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/ke-stazeni>.

nebo dyslektických asistentek. Ve spolupráci s organizací Člověk v tísni je zajišťována i příprava na vyučování pro žáky sociálně znevýhodněné.

Škola reflektuje také odborné debaty na téma zdravé výživy dětí a problémy v jejich stravování. Ve školním roce 2013/2014 se zapojila do projektu Ovoce do škol, díky kterému si žáci mohli pochutnat na pravidelných ovocných a zeleninových svačinkách. Dále využila nabídku na dotované mléčné výrobky a zúčastnila se i projektu Mléko do škol.⁷⁶

Jednou z priorit školy je podpora výuky přírodovědných předmětů. Důležitá proto byla i rekonstrukce učeben sloužících k výuce těchto předmětů. Statutární město Prostějov zahájilo v červnu 2013 realizaci projektu rekonstrukce spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Regionálního operačního programu střední Morava. Výše schválené dotace činila přibližně 13,2 mil. Kč. Realizací projektu došlo k modernizaci celkem patnácti odborných učeben na několika prostějovských základních školách. Měnily se rozvody elektřiny, podlahy a datové sítě. Zcela nově byla řešena zatemňovací technika oken, lavice, pracovní stoly a katedry. Ve třídách také přibily kromě klasických i multimediální tabule. Celá akce skončila v prosinci 2013.

Výuka cizích jazyků je doplňována účastí na různých projektech, které jsou pro žáky velkým přínosem. Škola má za sebou už dva mezinárodní jazykové projekty, organizované pod záštitou Národní agentury pro evropské vzdělávací programy. V letech 2004 – 2007 to byl projekt Sealing friendship se dvěma velšskými a jednou dánskou školou a v současné době čerstvě skončil projekt Thank you, postman! S partnerskými školami z francouzského Brestu a španělského Sabadell. V obou projektech se žáci zaměřovali na všeobecné poznávání kulturních odlišností jednotlivých zemí a v druhém se navíc seznámili i s nezákladnější slovní zásobou rodných jazyků jednotlivých partnerů. Z konkrétních úkolů vyzdvihneme například právě tvorbu anglicko – česko – francouzsko – španělského slovníku nebo typicky české kuchařky pro cizince. Tato mezinárodní spolupráce a komunikace v cizím jazyku je důležitá nejen pro studenty, ale má přínos i pro pedagogy. Ti mohou získat nové zkušenosti a načerpat cennou energii pro další výuku.⁷⁷

Celkově je znát snaha o využívání projektového vyučování nejen pro výuku cizích jazyků. Během celého školního roku se zařazuje několik projektových dnů na různá témata.

Na organizaci školních akcí se podílí i žákovská rada, která by měla zastupovat studenty při jednání s vedením školy. Setkání rady probíhá jednou měsíčně. Žáci se musí

⁷⁶ Výroční zpráva školy 2013/2014. *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/ke-stazeni>.

⁷⁷ Projekty *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/projekty>.

naučit zformulovat své připomínky a zvážit relevantnost těch, které chtějí dále prezentovat. Možnost ovlivnit jistým způsobem chod školy je velmi důležitá a může zlepšit vztah žáků ke škole.

Nelehká práce čeká školu při řešení nežádoucího chování žáků, při kterém je velmi důležitá systematická práce třídních učitelů. Krom klasických problémů s neomluvenou absencí žáků nebo třeba s kouřením přibývá případů agresivního chování žáků, používání vulgarismů i vůči dospělým a celkového nedostatku respektu k autoritám. Nově se objevují i případy kyberšikany, šikany, ale i sebepoškozování. Nutno dodat že se takovéto prohřešky netýkají pouze této základní školy, ale jedná se o problém celospolečenský, jehož řešení bude složité. V rámci zajištění prevence dochází i k pravidelnému školení pedagogických pracovníků.⁷⁸

Nezbytná je samozřejmě i spolupráce s rodiči. Ta probíhá na třídních schůzkách, mohou využít individuálních pohovorů a cenné informace získají i z webových stránek školy. Zřízena byla i e- schránka důvěry. Důležitý je pro rodiče také elektronický přístup ke klasifikaci žáků. To umožňuje lepší přehled a rychlejší komunikaci mezi školou a rodiči.

⁷⁸ Výroční zpráva školy 2013/2014. *ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole* [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/ke-stazeni>.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo představit historii a současné směřování ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14 v kontextu českého a prostějovského školství. Jak je vidět dějiny školství v naší vlasti jsou bohaté a prošly velkou řadou změn, které často přímo souvisely s politickým uspořádáním v zemi. Nejdříve nadvláda Habsburků a potlačování českého školství, pak krátký nádech svobody za první republiky a následně opětovné područí, tentokrát politické ideologii komunismu. Jasně je také vidět jak se rozšiřoval přístup dětí k základnímu vzdělání. Dnes je to věc nezbytná a povinnost školní docházky a sankce za její nedodržování jsou ošetřeny zákonem. V naší novodobé historii po roce 1989 je vidět velký posun jak v přístupu k výuce, tak k její náplni. Pedagogové mají větší volnost při přípravě na hodiny, ale s tím je spojena i větší odpovědnost. Mohou se inspirovat i zkušenostmi ze zahraničí a výsledky z různých mezinárodních srovnání. Složitější je také práce s mládeží, protože díky rozvoji moderních technologií a volnému přístupu k velkému množství informací, je často problém s jejich motivací k učení.

Proto se i ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14 snaží sledovat moderní trendy současného školství, které vyžadují inovativní a netradiční přístupy k výuce, které jsou schopny žáky motivovat a probouzet v nich jejich přirozenou touhu po vědění. Důkazem kvalitně odvedené práce je její bohatá historie a její přetrvání až do současnosti. V dnešní době má pod sebou několik dislokovaných pracovišť a kromě základního vzdělání poskytuje i výuku v mateřských školách. Vzhledem ke svému rozsahu se bakalářská práce dotkla mateřských škol jen okrajově.

I v nadcházejících letech bude pro školu nezbytné, aby si udržela svůj standard a neustále se snažila budovat si jak dobré vztahy se svými partnery, tak udržet si přízeň rodičů. Partnery se rozumí nejen obchodní organizace, ale také statutární město Prostějov jako zřizovatel nebo další kulturní a společenské organizace. Důležitá je také i do budoucna vzájemná komunikace mezi jednotlivými dislokovanými pracovišti tak, aby škola stále tvořila kompaktní celek. Opomenout nelze ani stálou snahu o zlepšování materiálního zabezpečení školy a nutnost kvalitních zaměstnanců, kteří budou schopni proplést se labyrintem různých dostupných projektů a získat ty, které budou pro školu přínosem.

Na závěr lze nejen ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14, ale i celému školství popřát také stabilní politické prostředí a kvalitní práci zákonodárců, kteří by jim jejich nelehkou situaci ulehčili.

Seznam použitých zdrojů

Knihy

- BARTOŠ, Josef et al. Prostějov. Dějiny města 2. 1.vyd. Prostějov: Město Prostějov, 1999. 263 s. ISBN 80-238-4511-X.
- GRŮZOVÁ, Ludmila et al. Prostějov. Dějiny města 1. 1. vyd. Prostějov: Město Prostějov, 2000. 279 s. ISBN 80-238-6241-3
- JURÍKOVÁ, Eva. Pedagogika 1. ročník Sociální činnost. Lomnice u Tišnova: SOU a SOŠ ČSMSD, 2011.
- Kronika školy 1874 – 1971. Uložena v archivu ŽŠ Prostějov, Palackého tř. 14
- Kronika školy 1971 –2004. Uložena v archivu ŽŠ Prostějov, Palackého tř. 14
- OŠLEJŠEK, František. Almanach 1. české národní školy chlapecké v Prostějově
- Ottův slovník naučný, díl dvacátýčtvrtý, Argo, 2001.
- SEDLÁČEK, Jan. Školství v Prostějově. In: Prostějov, město a okres. Brno: Národohospodářská propagace Československa, 1940.
- Třídní kniha o návštěvě a prospěchu třídy 1. A I. šestitřídní školy chlapecké v Prostějově. Uložena ve Státním okresním archivu v Prostějově.

Internetové zdroje

- BARTKOVÁ, H. Jan Blahoslav a Prostějov. In: Radniční listy. 30. LEDEN 2013. [online] [cit. 2015-08-03]. Dostupné z http://www.prostějov.eu/files/Urada/Radn_listy/2013/rl_vnitrek_tisk-final.pdf
- BLAŽEK, Radek. Týdeník školství: Výsledky mezinárodního šetření PISA v evaluaci a autoevaluaci škol [online]. [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <http://www.tydenik-skolstvi.cz/archiv-cisel/2014/04/vysledky-mezinarodniho-setreni-pisa-v-evaluaci-a-autoevaluaci-skol/>
- FRANKOVÁ, Zoja. Národní institut pro vzdělávání: ČEŠTÍ ŽÁCI ZABODOVALI V ICT GRAMOTNOSTI [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/vystupy/cesti-zaci-zabodovali-v-ict-gramotnosti>
- Česká školní inspekce ČR: PISA A TIMSS 2015: ČEŠTÍ ŽÁCI PROJDOU MEZINÁRODNÍM OVĚŘOVÁNÍM VÝSLEDKŮ [online]. 2015 [cit. 2015-07-30].

Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Stredni-cast/Tiskove-zpravy/PISA-a-TIMSS-2015-Cesti-zaci-projdou-mezinarodnim>

- Česká školní inspekce představuje výsledky mezinárodního šetření PISA 2012 [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/getattachment/ade67f9b-cc27-4039-9957-c162d8a9d464>
- Česká školní inspekce: PIRLS [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PIRLS>
- Česká školní inspekce: SEKUNDÁRNÍ ANALÝZY VÝSLEDKŮ MEZINÁRODNÍCH ŠETŘENÍ PIRLS 2011, TIMSS 2011 A PISA 2012 [online]. 2014 [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Sekundarni-analyzy-vysledku-mezinarodnich-setreni>
- Česká školní inspekce: ICILS [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/ICILS>
- Česká školní inspekce: INSPEKČNÍ ZPRÁVA Čj. ČŠIM-969/13-M [online]. 2013 [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://zpravy.csicr.cz/upload/2013082503.pdf>
- Databáze knih: Pavel Vorličný [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/autori/pavel-vorlicny-11070>
- KLOKOČKOVÁ, Lenka. Pedagogika: Historie vysvědčení [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.pedagogika.estranky.cz/clanky/neco-z-historie/historie-vysvedceni.html>
- KUMPERA, Jan. Poselství J. A. Komenského pro vzdělanost a humanitu dneška. [online] 15. LISTOPAD, 1999. [vid. 30. červenec 2015]. Dostupné z <http://www.vialucis.cz/Komensky.htm>
- Město Prostějov: Slavné osobnosti [online]. [cit. 2015-11-09]. Dostupné z: http://www.prostejov.eu/cz/turista/o_meste/slavneosobnosti/#MUDr.%20Ond%C5%99ej%20P%C5%99ikryl
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: ČESKÉ ŠKOLSTVÍ V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/ceske-skolstvi-v-mezinarodnim-srovnani-1>
- PALEČKOVÁ, Jana a Vladislav TOMÁŠEK. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ PISA 2012: MATEMATICKÁ GRAMOTNOST PATNÁCTILETÝCH ŽÁKŮ [online]. Praha,

- 2013 [cit. 2015-08-01]. Dostupné z:
http://www.pisa2012.cz/articles/files/Hlavni_zjisti_ni_PISA2012.pdf
- Projekty ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/projekty>
 - Prostějovské radniční listy: Všechny děti od tří let umístěny v mateřských školách [online]. Prostějov, 2015(3): 1 [cit. 2015-08-03]. Dostupné z: http://www.prostejov.eu/files/Urad/Radn_listy/2015/rl_3-2015-oprava.pdf
 - Sociodemografická analýza města Prostějov. Www.prostejov.eu [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.prostejov.eu/files/Urad/Soc/KPSS/soc-dem-analyza-2013-f.pdf>
 - SWIERCZEKOVÁ, Lucie. Spartakiády 1953 - 1990 [online]. In: . Praha, 2007, s. 18 [cit. 2015-08-08]. Dostupné z: http://www.nm.cz/admin/files/HM/download/novod_dejiny/telesna_vychova/spartakiady.pdf
 - Výroční zpráva školy 2013/2014. ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/ke-stazeni>
 - Z historie školství. In: Noviny Prahy 10 [online]. s. 1 [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.p10.cz/clanek.php?id=1711>
 - ZEMAN, Marek. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: VÝSLEDKY MEZINÁRODNÍCH ŠETŘENÍ PIRLS A TIMSS 2011 [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/vysledky-mezinarodnich-setreni-pirls-a-timss-2011>
 - Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989. [vid. 31. červenec 2015] Dostupné z www.msmt.cz/file/10376_1_1/download/
 - ZŠ a MŠ Prostějov, Palackého tř. 14: O škole [online]. [cit. 2015-08-05]. Dostupné z: <http://www.palacka.com/o-skole/>
 - Život J. A. Komenského. Muzeum Jana Amose Komenského [online]. [cit. 2015-07-30]. Dostupné z: <http://www.mjakub.cz/?idm=3>

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Zuzana Vysloužilová
Katedra:	Společenských věd
Vedoucí práce:	Mgr. Pavel Krákora, Ph. D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Historie a vývoj Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově.
Název v angličtině:	History and development of primary and nursery schools Palackého in Prostějov
Anotace práce:	<p>Bakalářská práce je rozdělena do čtyř základních kapitol. První kapitola popisuje historii a vývoj školství v České republice. Druhá kapitola se zabývá postavením českého školství v mezinárodním srovnání, které je zaměřené hlavně na školy základní. Další kapitola stručně popisuje historii školství v Prostějově, která je velmi úzce spojena s vývojem vybrané školy. Čtvrtá kapitola se již věnuje historii a vývoji Základní a mateřské školy Palackého v Prostějově a současné situaci školy s mým doporučením pro budoucí vývoj.</p>
Klíčová slova:	Historie školství, vývoj školství, mezinárodní školství, Jan Ámos Komenský, školská reforma
Anotace v angličtině:	<p>This bachelor thesis is divided into 4 main chapters. The first chapter describes history and evolution of education system in Czech Republic.</p> <p>The second chapter looks into position of czech school system in international comparison which is mainly focused on primary schools. Next chapter defines development of educational system in Prostějov which is connected to the chosen Primary school Palackeho Prostějov and influenced it in the past. Last chapter basically comprehends history and development of primary and nursery schools Palackeho in Prostějov and current</p>

	situation at schools with my recommendations for the future progress.
Klíčová slova v angličtině:	History of education, development of education, international education, Jan Amos Komensky, the reform of education.
Přílohy vázané v práci:	
Rozsah práce:	38 stran
Jazyk práce:	Český jazyk